

Europeiska rådet

Bryssel den 20 mars 2025
(OR. en)

EUCO 1/25

CO EUR 1
CONCL 1

NOT

från: Rådets generalsekretariat
till: Delegationerna

Ärende: Europeiska rådets möte (20 mars 2025)
– Slutsatser

För delegationerna bifogas de slutsatser som Europeiska rådet antog vid mötet.

Europeiska rådet förde en diskussion med FN:s generalsekreterare António Guterres om den geopolitiska situationen och multilateralism.

*

* *

I. UKRAINA

1. Europeiska rådet förde en diskussion med Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj.
2. Europeiska rådet diskuterade den senaste händelseutvecklingen när det gäller Ukraina. Texten i dokument EUCO 11/25 fick starkt stöd av 26 stats- och regeringschefer.
3. Europeiska rådet kommer att återkomma till frågan vid sitt nästa möte.

II. MELLANÖSTERN

4. Europeiska rådet erinrade om sina tidigare slutsatser och tog upp situationen och den senaste händelseutvecklingen i Mellanöstern.
5. Europeiska rådet beklagar djupt att vapenvilan i Gaza har brutit samman, vilket har orsakat ett stort antal civila offer i samband med de nyligen genomförda luftangreppen. Det beklagar djupt Hamas vägran att överlämna de återstående personerna i gisslan. Europeiska rådet efterlyser en omedelbar återgång till ett fullständigt genomförande av avtalet om vapenvila och frisläppande av gisslan. Det betonar behovet av framsteg i arbetet med den andra fasen av avtalet, i syfte att genomföra det fullt ut så att samtliga i gisslan frigges och fientligheterna upphör permanent. Europeiska rådet erinrar om vikten av obehindrat tillträde till och oavbruten distribution av humanitärt bistånd i stor skala till och i hela Gaza. Detta tillträde och denna distribution samt elförsörjningen till Gaza, inbegripet till avsaltningsanläggningarna, måste omedelbart återupptas.

6. Europeiska rådet välkomnar den arabiska återhämtnings- och återuppbyggnadsplan som godkändes vid toppmötet i Kairo den 4 mars 2025. Europeiska unionen är redo att samarbeta med sina arabiska partner, samt med andra internationella partner, på grundval av detta.
7. Europeiska unionen står fast vid sitt starka engagemang för en varaktig och hållbar fred som bygger på en tvåstatslösning. Europeiska unionen är beredd att bidra till alla ansträngningar för att nå denna lösning och uppmanar alla parter att avstå från handlingar som undergräver dess genomförbarhet. Unionen kommer i det syftet att fortsätta sitt samarbete med regionala och internationella partner. Europeiska unionen kommer att fortsätta att stödja Palestinska myndigheten och dess reformagenda.
8. Europeiska rådet fördömer kraftfullt den senaste tidens utbredda våld mot civila i Syriens kustregion och uppmanar övergångsmyndigheterna att säkerställa skyddet av alla civila och att våldsförövare ställs till svars i enlighet med internationella normer och standarder. Europeiska rådet noterar att övergripande övergångsrättvisa är särskilt viktigt på vägen mot försoning.
9. Europeiska rådet understryker vikten av en fredlig och inkluderande övergång i Syrien, utan skadlig utländsk påverkan, och av att skydda rättigheterna för syrier av varje etnisk och religiös bakgrund utan åtskillnad. Syriens oberoende, suveränitet och territoriella integritet inom säkra gränser bör respekteras till fullo, i enlighet med internationell rätt. Europeiska rådet välkomnar den överenskommelse som nåddes den 10 mars 2025 mellan övergångsmyndigheterna och Syriens demokratiska styrkor. Europeiska rådet erinrar om att EU nyligen upphävt de restriktiva åtgärderna som en del av en stegvis och reversibel strategi. Europeiska unionen kommer att fortsätta att undersöka ytterligare möjligheter att upphäva restriktiva åtgärder på grundval av en noggrann granskning av situationen i Syrien. Europeiska rådet välkomnar resultatet av den nionde Syrienkonferensen ”Standing with Syria: meeting the needs for a successful transition”, som hölls den 17 mars 2025.

10. Europeiska rådet välkomnar att det politiska dödläget i Libanon har upphört och uttrycker Europeiska unionens beredvillighet att samarbeta med de nya myndigheterna för att stabilisera den ekonomiska och säkerhetsmässiga situationen i landet. Europeiska rådet upprepar sin uppmaning om att villkoren i avtalet om vapenvila av den 27 november 2024 ska genomföras, liksom FN:s säkerhetsråds resolution 1701.

III. KONKURRENSKRAFT

11. En konkurrenskraftigare union är en starkare union som bättre kommer att kunna skydda sina medborgare, sina värden och sina intressen på världsarenan och samtidigt upprätthålla sitt välstånd och den europeiska sociala modellen. Behovet av att investera i vårt försvar är nära kopplat till vår konkurrenskraft. Europeiska rådet understryker hur brådskande det är att stärka Europas konkurrenskraft, med utgångspunkt i Budapestförklaringen om den nya given för den europeiska konkurrenskraften och i dess slutsatser av den 6 mars 2025 om det europeiska försvaret. I detta avseende välkomnar Europeiska rådet särskilt framläggandet av konkurrenskraftskompassen av den 29 januari 2025, given för en ren industri av den 26 februari 2025 och omnibusagendan om förenkling.
12. 2025 bör därför innebära en markant ändring av EU:s åtgärder för att öka konkurrenskraften, stärka den inre marknaden, främja arbetstillfällen av hög kvalitet och säkerställa ett framgångsrikt genomförande av den dubbla omställningen, i linje med de överenskomna klimatmålen. För att uppnå dessa mål och bidra till att överbrygga innovations- och produktivitetsklyftan gentemot EU:s globala konkurrenter och inom EU är Europeiska rådet överens om att prioritera att förenkla och minska regelbördan och den administrativa bördan, sänka energipriserna och mobilisera privata besparingar för att frigöra nödvändiga investeringar i EU:s ekonomi.

Förenkla och minska de administrativa bördorna

13. Som en uppföljning av kommissionens meddelande av den 11 februari 2025 om genomförande och förenkling uppmanar Europeiska rådet till insatser på alla nivåer – EU-nivå, nationell nivå och regional nivå – för att säkerställa ett tydligt, enkelt, smart och innovationsvänligt regelverk och för att snabbt uppnå en drastisk minskning av den administrativa bördan, regelbördan och rapporteringsbördan för företag och offentliga förvaltningar, utan att undergräva förutsebarheten, politiska mål, höga standarder och den inre marknadens integritet. I detta sammanhang gör Europeiska rådet följande:
- a) Uppmanar kommissionen och medlagstiftarna att arbeta för att genomföra målet att minska kostnaderna för alla administrativa bördor med minst 25 %, och med minst 35 % för små och medelstora företag.
 - b) Uppmanar kommissionen att fortsätta att se över och stresstesta EU:s regelverk för att identifiera sätt att ytterligare förenkla och konsolidera befintlig lagstiftning.
 - c) Uppmanar med kraft medlagstiftarna att fortsätta arbetet med de omnibuspaket om förenkling som lades fram den 26 februari 2025 som en prioriterad fråga och med en hög ambitionsnivå, i syfte att slutföra dem så snart som möjligt under 2025.
 - d) Uppmanar medlagstiftarna att utan dröjsmål och senast i juni 2025 anta förslaget om stanna klockan-mekanismen för hållbarhetsrapportering och tillbörlig aktsamhet i fråga om hållbarhet.
 - e) Uppmanar kommissionen att snabbt följa upp med ytterligare förenklingsinitiativ, bland annat om utfasning av fossila bränslen i industrin och om säkerhet och försvar.
 - f) Uppmanar med kraft kommissionen och medlagstiftarna att under hela lagstiftningsprocessen följa principerna om bättre lagstiftning och därmed undvika överreglering och införande av administrativa bördor, särskilt för små och medelstora företag.

Energi

14. Med erinrande om sitt åtagande att eftersträva det dubbla syftet att uppnå europeisk energisuveränitet och klimatneutralitet senast 2050, och i syfte att unionen ska upprätthålla sin konkurrenskraft globalt, gör Europeiska rådet följande:
- a) Efterlyser snarast en intensifiering av alla insatser på EU-nivå och medlemsstatsnivå, i syfte att bättre skydda EU:s medborgare och företag mot höga energikostnader, trygga försörjningen av ekonomiskt överkomlig och ren energi och bygga upp en verklig energiunion före 2030, vilket kommer att kräva en ambitiös elektrifiering där man utnyttjar alla koldioxidneutrala och koldioxidsnåla lösningar samt investeringar i nät, lagring och sammanlänkningsverk på nationell nivå och EU-nivå. Europeiska rådet erinrar om de överenskomna energimålen och efterlyser gränsöverskridande och unionsomfattande långsiktig investeringsplanering i syfte att fullt ut integrera och sammanlänka EU:s energimarknad, och därmed bidra till unionens energitrygghet, skyddet av infrastrukturen och infrastrukturens motståndskraft.
 - b) Välkomnar i detta sammanhang att kommissionen den 26 februari 2025 lade fram sin handlingsplan för överkomliga energipriser, som innehåller både strukturella och kortsiktiga åtgärder, särskilt för de hårdast drabbade medborgarna och företagen, samtidigt som den inre marknadens integritet bevaras. Uppmanar med kraft kommissionen, rådet, medlemsstaterna och alla andra berörda parter att börja genomföra dessa åtgärder under 2025. Europeiska rådet efterlyser intensifierade insatser för ökad energiförsörjning till Europa, särskilt för att säkerställa försörjningstryggheten för alla medlemsstater.

Spar- och investeringsunionen

15. Med tanke på utmaningarna för EU:s konkurrenskraft är det av yttersta vikt att skapa verkligt integrerade och fördjupade europeiska kapitalmarknader genom att snarast förverkliga kapitalmarknadsunionen och fullborda bankunionen. En verklig spar- och investeringsunion kommer att bidra till att slussa hundratals miljarder euro i ytterligare investeringar till den europeiska ekonomin varje år, och därmed bidra till att öka EU:s konkurrenskraft, strategiska oberoende och ekonomiska säkerhet.
16. I detta sammanhang, och mot bakgrund av kommissionens meddelande av den 19 mars 2025, gör Europeiska rådet följande:
 - a) Förväntar sig att medlagstiftarna snabbt kommer överens om alla förslag från 2020 års handlingsplan för kapitalmarknadsunionen som är under behandling, inbegripet om insolvens.
 - b) Betonar behovet av åtgärder på nationell nivå, som komplement till åtgärderna på EU-nivå, för att öka storleken och djupet på kapitalmarknader som är tillgängliga för alla medborgare och företag i hela unionen.
 - c) Uppmanar, i syfte att öka medborgarnas möjligheter,
 - kommissionen, rådet och medlemsstaterna att fortsätta arbetet för att öka icke-professionella investerares deltagande på kapitalmarknaderna genom att göra europeiska investerings- och sparmöjligheter, inbegripet bättre möjligheter till EU-omfattande spar- och pensionsprodukter, tillgängliga med utgångspunkt i bästa praxis, i så god tid att beslutsamma steg kan tas under 2025, och
 - kommissionen att under 2025 snabbt föreslå förbättringar av den befintliga paneuropeiska privata pensionsprodukten.

- d) Uppmanar kommissionen att, i syfte att öka den privata finansieringen av företag,
- lägga fram förslag för att förbättra ekosystemet för privat eget kapital och riskkapital och, i linje med de respektive befogenheterna enligt fördragen, föreslå en frivillig 28:e bolagsrättslig ordning som gör det möjligt för innovativa företag att expandera, i så god tid att medlagstiftarna kan ta beslutsamma steg senast 2026,
 - under 2025 snarast föreslå ett reviderat ramverk för värdepapperisering, inbegripet riktade anpassningar av tillsynsramarna, samtidigt som den finansiella stabiliteten upprätthålls, och
 - övervaka de lika villkoren inom bank- och försäkringssektorerna på global nivå och vidta lämpliga åtgärder.
- e) Uppmanar kommissionen att, när det gäller att förbättra konvergensen och effektiviteten i tillsynen av kapitalmarknader i hela EU och minska fragmenteringen, vid behov i samarbete med nationella och europeiska behöriga myndigheter göra följande:
- Säkerställa en konvergerande tillsynspraxis. I detta syfte är det nödvändigt att verka för att nationella behöriga myndigheters genomförande, tolkning, tillämpning och efterlevnad av EU-lagstiftningen blir homogen.
 - Slutföra bedömningen av och arbetet med villkoren för att göra det möjligt för de europeiska tillsynsmyndigheterna att effektivt övervaka de systemviktigaste gränsöverskridande kapital- och finansmarknadsaktörerna, i syfte att stärka den finansiella integrationen och säkerställa finansiell stabilitet, förenkla processer och minska efterlevnadskostnaderna, med beaktande av alla medlemsstaters intressen, och att på grundval av denna bedömning vid behov lägga fram ett förslag om tillsyn.

- Snabbt undanröja hinder för en marknadsledd konsolidering av marknadsinfrastruktur och för gränsöverskridande investeringar.
 - Rationalisera befintliga regler och undanröja dubbelarbete, förtydliga bestämmelser och minska kostnaderna för efterlevnad och rapportering.
- f) Understryker vikten av att mobilisera privat finansiering för den europeiska försvarsindustrin och uppmanar kommissionen att överväga att ytterligare utnyttja EU-program, till exempel genom att bygga vidare på erfarenheterna från InvestEU:s medlemsstatskomponent, med beaktande av den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik.

Den inre marknaden, industri och kompetens

17. Dessa konkurrenskraftsprioriteringar kommer att understödjas av en ambitiös ny övergripande strategi för den inre marknaden, som ska läggas fram i juni 2025 och som bör syfta till att fördjupa den inre marknaden genom att undanröja kvarvarande hinder, i synnerhet på området tjänster och väsentliga varor, åtgärda fragmenteringen och förbättra tillämpningen och efterlevnaden av inre marknadsreglerna.

18. Europeiska rådet efterlyser också utan dröjsmål åtgärder inom följande specifika arbetsområden:
- a) Med utgångspunkt i given för en ren industri, handlingsplanen för fordonsindustrin av den 5 mars 2025 och handlingsplanen för stål och metaller av den 19 mars 2025, som hänvisar till teknikneutralitet, måste arbetet intensifieras för att säkra Europas industriella innovation, förnyelse och utfasning av fossila bränslen och för att säkerställa tillväxten inom morgondagens nyckelteknik, såsom artificiell intelligens, kvantteknik, halvledare, 5G/6G och annan kritisk teknik, samtidigt som särskild uppmärksamhet ägnas åt traditionella industrier i omställning, särskilt fordons-, sjöfarts- och luftfartsindustrin och energiintensiva industrier, och behovet av att säkerställa lika villkor. Europeiska rådet uppmanar därför kommissionen att utan dröjsmål lägga fram ett riktat förslag om ytterligare flexibilitet när det gäller delmålet för 2025 i förordningen om fastställande av normer för koldioxidutsläpp för personbilar och lätta nyttofordon, och att fortsätta med den översyn som föreskrivs i denna förordning.
 - b) Med anledning av kommissionens meddelande av den 5 mars 2025 om en kompetensunion bör ytterligare insatser göras för att förbättra förvärvet, erkännandet och bibehållandet av färdigheter i hela EU, från uppbyggnad av grundläggande färdigheter till deltagande i livslångt lärande, omskolning och kompetensutveckling i linje med den europeiska pelaren för sociala rättigheter och dess handlingsplan.

Övriga åtgärder och vägen framåt

19. Europeiska rådet tog upp prioriteringarna för 2025 års europeiska planeringstermin och stöder rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet. Europeiska rådet diskuterade också sysselsättningssituationen och den sociala situationen i Europeiska unionen.

20. Europeiska rådet betonar att alla ovannämnda prioriteringar och åtgärder för konkurrenskraft framöver bör samverka, på ett ömsesidigt förstärkande sätt, tillsammans med relevanta EU-instrument, för att stödja forskning och innovation, investeringar, konvergens och sammanhållning, konnektivitet, diversifiering av handeln och ekonomiska partnerskap, tillväxt och ekonomisk resiliens i Europeiska unionen. Europeiska rådet kommer att fortsätta att följa alla dessa frågor, och kommer att bedöma framstegen avseende konkurrenskraften och den gröna och den digitala omställningen vid sitt möte i oktober 2025.

IV. EUROPAS FÖRSVAR OCH SÄKERHET

21. Som uppföljning till sina slutsatser av den 6 mars 2025 och mot bakgrund av vitboken om det europeiska försvarets framtid av den 19 mars 2025 efterlyser Europeiska rådet ett påskyndande av arbetet inom alla områden för att med beslutsamhet öka Europas försvarsberedskap inom de kommande fem åren. Det uppmanar rådet och medlagstiftarna att snabbt gå vidare med arbetet med kommissionens nyligen framlagda förslag. Europeiska rådet ser gärna att de åtgärder som anges i dess slutsatser av den 6 mars 2025 på förmågeområdet ska börja genomföras snarast möjligt och att arbetet med de relevanta finansieringsalternativen fortsätter.
22. Europeiska rådet erinrar om att ett EU som är starkare och har större förmåga på säkerhets- och försvarsområdet på ett positivt sätt kommer att bidra till global och transatlantisk säkerhet och kompletterar Nato, som för de stater som är medlemmar i alliansen också i fortsättningen ska utgöra grunden för deras kollektiva försvar.
23. Det ovanstående ska inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik, och samtliga medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen kommer att beaktas, i enlighet med fördragen. Europeiska rådet uppmanar kommissionen och den höga representanten att regelbundet rapportera om de framsteg som görs i genomförandet av dess slutsatser om försvaret. Det kommer att återkomma till alla arbetsområden i denna fråga vid sitt nästa möte.

V. NÄSTA FLERÅRIGA BUDGETRAM OCH NYA EGNA MEDEL

24. Europeiska rådet höll en första diskussion om nästa fleråriga budgetram och om nya egna medel.

VI. MIGRATION

25. Europeiska rådet utvärderade framstegen i genomförandet av dess slutsatser om migration, bland annat mot bakgrund av den nyligen offentliggjorda skrivelsen från kommissionens ordförande. Europeiska rådet ser gärna att ytterligare arbete utförs, särskilt vad gäller följande: den yttre dimensionen och i synnerhet genom övergripande partnerskap; genomförandet av antagen EU-lagstiftning och tillämpningen av befintlig lagstiftning; förebyggande och motverkande av irreguljär migration, bland annat på nya sätt i enlighet med EU-rätten och internationell rätt; insatser för att underlätta, öka och påskynda återvändanden, med hjälp av EU:s alla relevanta politiska åtgärder, instrument och verktyg; begreppen säkra tredjeländer och säkra ursprungsländer; kampen mot instrumentalisering, människohandel och människosmuggling; grannländernas anpassning av viseringspolitiken; samt säkra och lagliga migrationsvägar i linje med nationella befogenheter. Europeiska rådet erinrar om EU:s fasta beslutsamhet att stärka säkerheten vid sina yttre gränser och säkerställa en effektiv kontroll av dem, i enlighet med EU-rätten och internationell rätt.
26. Europeiska rådet uppmanar medlagstiftarna att prioritera framsteg i ärenden som har en migrationsdimension. Det uppmanar i synnerhet medlagstiftarna att snabbt behandla kommissionens nyligen framlagda förslag om återvändande.

VII. OCEANERNA

27. Mot bakgrund av de nuvarande globala och geopolitiska utmaningarna betonar Europeiska rådet oceanernas, vattenresiliensens och den blå ekonomins strategiska betydelse när det gäller att stärka EU:s konkurrenskraft och motståndskraft, sjöfartsskyddet samt den miljömässiga hållbarheten och miljöskyddet, i samband med trion av världsomspännande kriser i form av klimatförändringar, förorening och förlust av biologisk mångfald.
28. Europeiska rådet välkomnar kommissionens avsikt att lägga fram en ambitiös, heltäckande och framåtblickande europeisk världshavspakt, i enlighet med EU:s och medlemsstaternas respektive befogenheter, som ska främja sunda oceaner och hav, energitrygghet, sjöfartsskydd, tryggad livsmedelsförsörjning, hållbart fiske och EU:s hållbara och konkurrenskraftiga blå ekonomi, med särskild tonvikt på kust- och ösamhällen, och bidra till global vetenskapligt baserad kunskap om och ansvarsfull förvaltning av oceanerna.
29. Dessutom utvärderade Europeiska rådet förberedelserna inför FN:s oceankonferens, som anordnas i Nice den 9–13 juni 2025, och efterlyste ökade globala åtgärder och ambitioner, inbegripet en påskyndad ratificering av avtalet inom ramen för Förenta nationernas havsrättskonvention om bevarande och hållbar användning av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion i syfte att på internationell nivå främja skyddet och förvaltningen av oceanerna.

VIII. MULTILATERALISM

30. Europeiska unionen kommer fortsättningsvis precis som tidigare att upprätthålla FN-stadgan och dess regler och principer, särskilt de som rör suveränitet och territoriell integritet, politiskt oberoende och självbestämmande. Europeiska rådet bekräftar unionens orubbliga engagemang för effektiv multilateralism och för den regelbaserade världsordningen med FN i centrum.

31. Europeiska unionen kommer att förbli en förutsägbar, tillförlitlig och trovärdig partner och välkomnar möjligheten att i en föränderlig miljö samarbeta med alla sina partner och med FN och dess organ för att driva på den interna reformprocessen – FN80-initiativet – i syfte att säkerställa att Förenta nationerna förblir ändamålsenlig, kostnadseffektiv och lyhörd.
32. Europeiska unionen står fast i sitt åtagande för framtidspakten, som är ett avgörande steg mot att blåsa nytt liv i Förenta nationerna, uppnå målen för hållbar utveckling och reformera den internationella finansiella strukturen. Europeiska unionen är redo att samarbeta med alla berörda parter för att säkerställa att pakten genomförs på ett effektivt sätt.
33. Europeiska rådet ser fram emot den fjärde internationella konferensen om utvecklingsfinansiering, som anordnas i Sevilla den 30 juni–3 juli 2025, som kommer att utgöra ett viktigt steg mot införandet av en förnyad global finansieringsram för hållbar utveckling. Europeiska rådet uppmanar de berörda EU-institutionerna att tillsammans med medlemsstaterna arbeta för ett ambitiöst resultat.

IX. ÖVRIGA FRÅGOR

34. Europeiska rådet diskuterade situationen på västra Balkan och uppmanar rådet att ta upp frågan i april 2025.
-